

Nr 23.

Ankom till Riksdagens kansli den 1 mars 1912 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra fältväbelsbostället Bälinge nr 5 Toresgård med Bälinge nr 8 Bengtsgård i Älfsborgs län.

(1:a Afd.)

I en till Riksdagen den 9 februari 1912 aflåten, till jordbruksutskottets förberedande handläggning hänvisad proposition, nr 33, har Kungl. Maj:t under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgifva, att tre till förra fältväbelsbostället Bälinge nr 5 Toresgård med Bälinge nr 8 Bengtsgård om tillsammans 1 mantal i Bälinge socken af Älfsborgs län hörande lägenheter må hvar för sig med i statsrådsprotokollet angifvet område och under de i samma protokoll jämväl upptagna förbehåll, efter hembud till lägenheternas innehafvare från berörda egendom upplåtas enligt kungl. kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärfva egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande af de i kungl. brefvet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen af berörda grunder meddelade närmare bestämmelser.

Till berörda statsrådsprotokoll har departementschefen i detta ärende anfört följande:

»Vid en år 1910 å förra fältväbelsbostället Bälinge nr 5 Toresgård med Bälinge nr 8 Bengtsgård om tillsammans 1 mantal i Bälinge socken af Älfsborgs län hållen uppskattningsförrättning för uppgörande

af förslag till förnyad utarrendering från den 14 mars 1913 af nämnda egendom, som lämnar mer än 600 kronor i årligt arrende, hafva uppskattningsmännen väckt fråga om försäljning af lägenheter från egendomen.

Uti underdånig skrifvelse den 1 september 1911 har domänstyrelsen underställt det väckta förslaget Kungl. Maj:ts nådiga pröfning samt för sådant ändamål öfverlämnat ärendet tillhörande handlingar, däribland fyra af distriktslandtmätaren Alfred Häggner år 1910 upprättade kartor, af hvilka den ena, i två delar, öfver alla ägora till egendomen och de tre öfriga öfver de till försäljning föreslagna lägenheterna.

Af dessa handlingar inhämtas, bland annat, följande.

Egendomen, som är belägen 4 kilometer från Alingsås och 2 kilometer från Torps järnvägsstation på västra stambanan, har enligt ägobeskrifningen en areal af 260 hektar 64.4 ar, däri emellertid inräknats dels 11 hektar 51.4 ar utgörande ägor gemensamma för Bälinge bys skifteslag och dels 3 hektar 17.9 ar tillhöriga statens järnvägar.

Uppskattningsmännen hafva föreslagit, att tre särskilda lägenheter benämnda Rolfskulle, Högekulle och banvakten Hjorts lägenhet skulle från bostället afskiljas och upplåtas till innehafvarna af lägenheterna. Med iakttagande af vissa smärre jämkningar i uppskattningsmännens förslag skulle berörda lägenheter komma att omfatta:

Rolfskulle: ägofigurerna nr 22—37, 39—50, 54, 55, 57 och 76 med en sammanlagd areal af 9 hektar 85.1 ar, däraf 6 hektar 2.8 ar tomter och åker, 2 hektar 65.3 ar ängsmark, 98.7 ar betes- och skogsmark samt 18.3 ar impediment;

Högekulle: ägofigurerna nr 78, 79, 81—85, af 86 samt 87—105 med en sammanlagd areal af 9 hektar 84 ar, däraf 7 hektar 85.8 ar tomter och åker, 1 hektar 85.2 ar ängsmark samt 13 ar impediment;

banvakten Hjorts lägenhet: ägofigurerna af 63 a, af 64, af 65, 66, 67, af 68, 69, 70, af 71 och af 73 med en sammanlagd areal af 7 hektar 8.4 ar, däraf 1 hektar 7.1 ar åker, 2 hektar 49.8 ar ängsmark samt 3 hektar 51.5 ar betes- och skogsmark.

Saluvärdet å berörda lägenheter skulle utgöra respektive 4,500 kronor, 5,000 kronor och 1,500 kronor.

Samtliga byggnaderna å Rolfskulle tillhöra innehafvaren Anders Johanssons stärbhus. Af byggnaderna å Högekulle ägas stall och källare af innehafvaren Svante Johansson, hvaremot öfriga hus å sistnämnda lägenhet tillhöra egendomens nuvarande arrendator. Banvakten Hjort, som uppodlat omkring 1 hektar af sin ofvannämnda lägenhet, har å densamma uppfört en loge och en lada.

Kungl. Maj:ts befallningshafvande har icke haft något att erinra mot förslaget till upplåtelser från egendomen.

Jämväl domänstyrelsen har tillstyrkt ofvan omförmälda upplåtelser, därvid styrelsen emellertid framhållit, att vid försäljningen förbehåll borde göras dels om rätt till utfartsväg för samtliga lägenheterna öfver hufvudgården, för lägenheten Högekulle öfver lägenheten Rolfskulle samt för hufvudgården till ett med nr 106 å kartan betecknad skogsskifte öfver sistnämnda två lägenheter, dels om rätt för innehafvare af hufvudgården, Högekulle samt Hjorts lägenhet att använda en å lägenheten Rolfskulle inom ägofiguren nr 36 befintlig källa.»

På grund af hvad i ärendet förekommit och då den omständigheten, att det å lägenheten Högekulle uppförda boningshus icke tillhörde vare sig kronan eller lägenhetens innehafvare samt att Hjorts lägenhet för närvarande saknade dylik byggnad, icke i nu förevarande fall syntes böra utgöra hinder för dessa lägenheters hembjudande till lägenhetsinnehafvarna, tillstyrkte departementschefen aflåtandet af förevarande proposition.

Utskottet, som ej funnit något att erinra mot ifrågavarande framställning, hemställer,

att Riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

Stockholm den 1 mars 1912.

På jordbruksutskottets vägnar:

D. PERSSON i Tällberg.

I beslutet hafva deltagit: från *Första* kammaren: A. T. Odelberg, G. L. De Geer, G. Tamm, A. H. Fahlén, E. A. Lindblad, Aaby A. W. Ericsson, A. H:son Wachtmeister; från *Andra* kammaren: D. Persson i Tällberg, N. Persson i Malmö, G. A. E. Kronlund, P. O. Lundell, P. Hellström, E. G. H. Åkerlund, P. Tysk, G. Gustafsson i Vi.
